

במשק ומיצוי הגל השני של איושי המשרות, ניכר כי כעת קשה יותר לאייש משרות פנויות ולכן עלה בצורה משמעותית המלאי שלהן לעומת עליה קלה בכמות האיושים. הרמה הגבוהה של המשרות הפנויות יחד עם מאזן התעסוקה החיובי מצביעים על רמת ביקושים גבוהה בשוק העבודה. למרות שרמת האבטלה נותרה יציבה יחסית החודשים האחרונים ניכר כי הבעיה איננה מצד הביקוש לעובדים. והיא קשורה לתהליכי ההתאמה בין הביקוש לעובדים להיצע העובדים.

רבעון זה אינו כולל את השפעת האירועים האחרונים בצפון. אין אנו יודעים להעריך עדין את השפעתם של אירועים אלו על הביקוש לעובדים והם ימצאו את ביטויים בנתוני הרבעון השלישי של השנה.

מספר המשרות הפנויות הכולל, ללא ענפי הבנייה והחקלאות², עמד בממוצע יומי על כ- 44.3 אלף משרות, עליה של 12.3% לעומת הרבעון הקודם. ו- 55.2% ביחס לרבעון המקביל אשתקד. סך מספר האיושים בכל הרבעון השני הגיע לכ- 146.2 אלף, עליה של 9.5% לעומת הרבעון הקודם וירידה של 4.0% ביחס לרבעון המקביל אשתקד, ומספר פליטות העובדים, עמד על כ- 128.9 אלף פליטות, עליה של 2.6% לעומת הרבעון הקודם ושל 7.2% ביחס לרבעון המקביל אשתקד.

מאזן התעסוקה היה חיובי והצביע על גידול נטו במספר האיושים של כ- 17.3 אלף איושי משרות. זהו מספר גבוה ב- 118.6% ממאזן האיושים ברבעון הקודם. מחזור התעסוקה (איושים ועוד פליטות) עמד על 275.1 אלף. זוהי עליה של 6.1% לעומת הרבעון הקודם והיא יכולה להצביע על עליה בגמישות של שוק

העבודה ועל יכולת גבוהה יותר של עובדים ומעסיקים להחליף משרות. במאזן ציפיות כח-אדם (אחוז הצופים עליה במצבת כח-האדם ברבעון הבא פחות אחוז הצופים ירידה) נרשמה ירידה קלה והוא עמד על 8.4% לעומת 9.2% ברבעון הקודם. במאזן ציפיות פעילות נרשמה ירידה קלה והוא עמד על 6.3% לעומת 7.3% ברבעון הקודם.

מדדי ביקוש לעובדים רבעון 2/06

רבעון	רבעון	רבעון	
2/05	1/06	2/06	
4.1	4.9	4.9	משך זמן בו פתוחה משרה פנויה בשבועות ¹
48.7%	51.2%	54.4%	אחוז המשרות הקבועות מסך המשרות המאוישות
63.5%	51.6%	55.0%	אחוז הפליטות ביוזמת העובד מתוך סך פליטות עובדים
4.5%	9.2%	8.4%	מאזן ציפיות כ"א ברבעון הבא ²
3.4%	7.3%	6.3%	מאזן ציפיות פעילות ברבעון הבא

(1) משך הזמן הממוצע בו היתה המשרה פנויה עד לזמן הראיון
 (2) אחוז הצופים עליה במצבת כח-האדם ברבעון הבא פחות אחוז הצופים ירידה מקור: סקר מעסיקים מינהל מחקר וכלכלה, תמי"ת

הניתוח בדוח מתבסס על סקר מעסיקים⁴ במגזר העיסקי לרבעון השני של שנת 2006. הנתונים בדוח הינם מנוכי עונתיות⁵ ומוצגים עבור הרבעון השני של שנת 2006, הרבעון הקודם לו והרבעון המקביל אשתקד⁶. לפירוט נוסף על דרך עריכת הסקר, הגדרותיו והשוואתו לסדרות אחרות של ביקוש לעובדים ראה נספח א'.

² בדו"ח הנוכחי מוצגים נתוני סה"כ ללא ענפי ענפי הבנייה והחקלאות. בענפים אלה, היקף הביקוש לעובדים הושפע מאד מהביקוש לעובדים זרים ופולשתניאים שהעסקתם כרוכה באישורים מינהליים ומושפעת רק חלקית מהביקוש וההיצע בשוק העבודה. גם אם נכלול את נתוני החקלאות והבניה, לא ישתנו מסקנות הדו"ח. הנתונים הכוללים את ענפי החקלאות והבניה: סה"כ המשרות הפנויות, עמד על 63,428. מספר האיושים הכולל עמד על 185,223. מספר הפליטות הכולל עמד על 171,510.

³ סה"כ הסכום המצטבר במהלך כל שלושת חודשי הרבעון האחרון

⁴ ראה נספח א'.

⁵ הנתונים המקורים ללא ענפי הבניה והחקלאות היו 44,480 משרות פנויות, 143,608 איושים ו- 122,404 פליטות עובדים.

⁶ לפירוט הנתונים לפי ענף כלכלי ראה נספח ב'

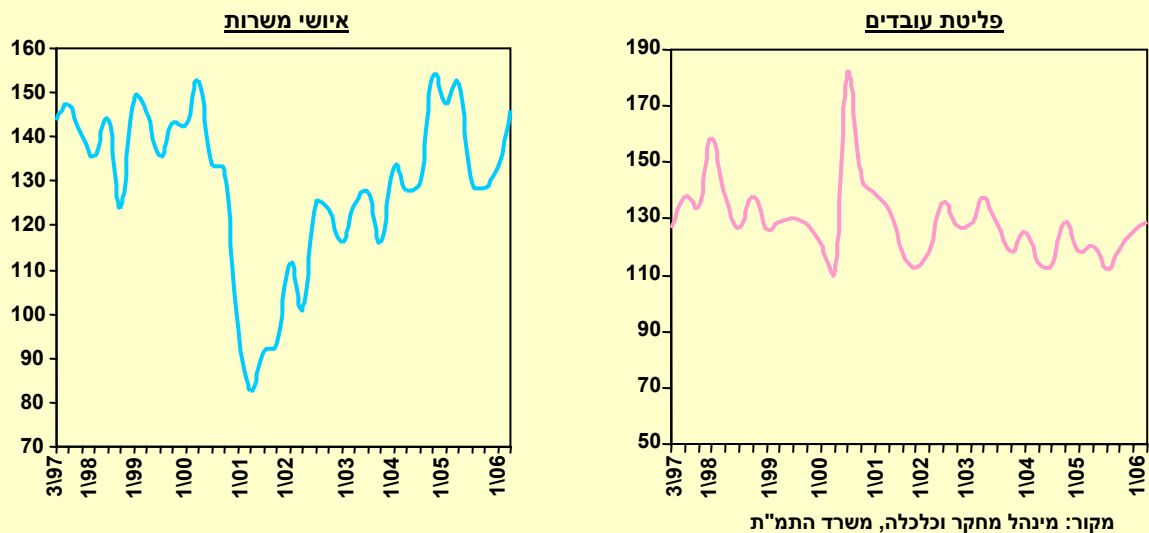

שיעור המשרות שאוישו לצורך תגבור קבוע של עובדים מתוך כלל המשרות שאוישו עמד על 54.4% לעומת 51.2% ברבעון הקודם. זוהי עליה לעומת הרבעון הקודם וירידה קלה לעומת הרבעון המקביל אשתקד אולם המספר עדין גבוהה מאוד לעומת ממוצע חמש השנים האחרונות, והוא יכול להצביע על מידה גבוהה של ביטחון בקרב המעסיקים לגבי גידול ארוך טווח במצבת כוח-האדם שלהם והתחייבות על משרות קבועות ולא זמניות.

מספר פליטות העובדים (סה"כ הסכום המצטבר של העובדים שנפלטו ממשרות מאוישות במהלך כל שלושת חודשי הרבעון האחרון) הכולל עמד על 128.9 אלף ברבעון השני של שנת 2006 (שיעור של 8.0% מתוך המועסקים). זוהי עליה של כ-2.6% לעומת הרבעון הקודם ושל 7.2% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. יש לציין כי מספר הפליטות עלה בענפי מסחר, חקלאות, שירותי אירוח ואוכל, חינוך ושירותים קהילתיים לעומת ירידה בענפי תעשייה, שירותים עסקיים ושירותי בריאות (לפירוט ראה נספח ב' – לוחות 2, 3).

פליטות העובדים כוללות פליטות ביוזמת העובד, ביוזמת המעביד ופרישות טבעיות. שיעור הפליטות ביוזמת העובד מתוך סה"כ הפליטות, המהווה מדד שיכול להעיד על רמת הביטחון של העובדים באשר ליכולתם להחליף עבודה, עלה קלות לרמה של כ-55.0% לעומת 51.6% ברבעון הקודם. זוהי רמה גבוהה משמעותית מזאת מנרשמה בשנים האחרונות ומצביעה על נכונות גדולה יחסית של עובדים להחליף משרות ביוזמתם.

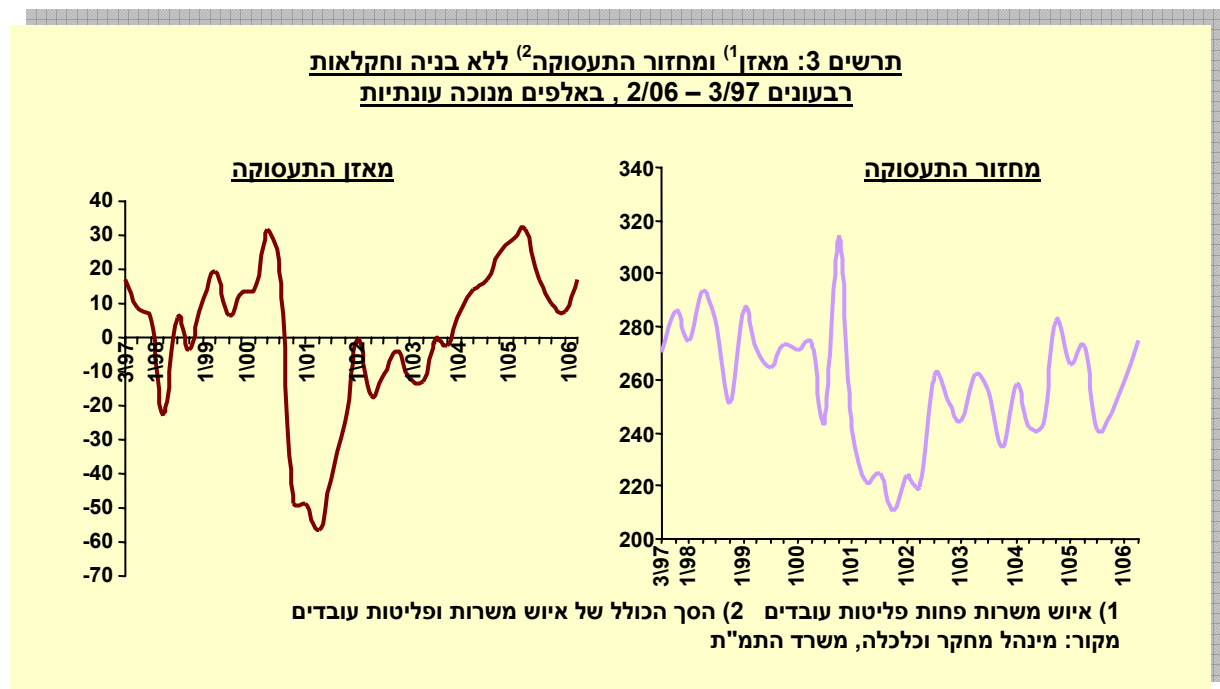
תרשים 2: סך איושי המשרות ופליטת עובדים ללא ענפי הבניה והחקלאות רבעונים 3/97 – 2/06, באלפים מנוכה עונתיות

מאזן התעסוקה ומחזור התעסוקה

מאזן התעסוקה (מספר האיושים פחות מספר הפליטות) עמד על 17.3 אלף משרות לרבעון ברבעון השני של שנת 2006. זוהי עליה לעומת 7.9 אלף משרות ברבעון הקודם. ירידה משמעותית נרשמה לעומת הרבעון המקביל אשתקד, אז עמד מאזן התעסוקה על 32.0 אלף משרות. ההרעה במאזן התעסוקה ניכרת במרבית ענפי המשק (ראה נספח ב' – לוחות 2,3). ההאטה במאזן החיובי של מאזן התעסוקה יכולה להצביע על מיצוי איוש המשרות ה-"קלות", אולם עדין אנו נמצאים במצב בו כמות האיושים גבוהה מכמות הפליטות כך שנוצרות משרות חדשות.

המחזור הכולל (מספר האיושים ועוד מספר הפליטות) עמד על 275.1 אלף משרות לרבעון (17.0% מתוך כלל המועסקים). זוהי עליה של 6.1% לעומת הרבעון הקודם ושל 1.0% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. העליה במחזור התעסוקה יכולה להצביע על גמישות גבוהה יותר של שוק העבודה ועל יכולת הולכת וגוברת של עובדים ומעסיקים להחליף משרות או עובדים.

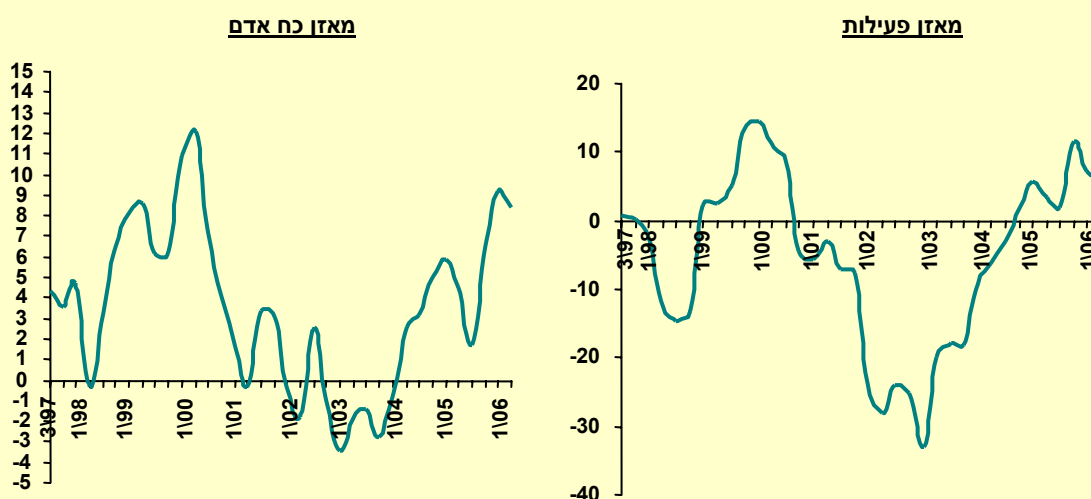
ציפיות לשינויים בפעילות וכח-אדם ברבעון הבא

במאזן ציפיות כח-אדם (אחוז הצופים עליה במצבת כח-האדם ברבעון הבא פחות אחוז הצופים ירידה) נרשמה ירידה קלה והוא עמד על 8.4% לעומת 9.2% ברבעון הקודם.

במאזן ציפיות פעילות (אחוז הצופים עליה בפעילות ברבעון הבא פחות אחוז הצופים ירידה) נרשמה ירידה קלה והוא עמד על 6.3% לעומת 7.3% ברבעון הקודם.

הציפיות לגידול בפעילות ולגידול במצבת כח-אדם נמצאות במגמת עליה מאז שנת 2003. במהלך שנת 2005 הפכו הציפיות לחיוביות ולקראת סוף 2005 ותחילת 2006 חלה קפיצת מדרגה בציפיות, אם כי עדין הן נמוכות יותר מהרמות אליהן הגענו בשנת 2000. הגידול בצפיות מצביע על האופטימיות של המעסיקים ועל האפשרות להמשך הגידול בפעילות העסקית ברבעונים הבאים ובתוך כך גם במשרות הפנויות ובמאזן התעסוקה החיובי.

תרשים 4: מאזן ציפיות כח אדם ופעילות
רבעונים 3/97 – 2/06, באחוזים מנוכה עונתיות

נספח א'

על סקר המעסיקים

סקר מעסיקים במגזר העסקי מתבצע על-ידי מינהל מחקר וכלכלה החל מהמחצית השנייה של שנת 1997, באמצעות חברת דאטה ביזנס ישראל (בי.די.אי.). הסקר נועד לשפר את ההיערכות בתחום אספקת כוח-אדם ולעזור בתכנון ההכשרה המקצועית.

אוכלוסיית המעסיקים המשתתפת בסקר כוללת עסקים במגזר העסקי המעסיקים לפחות עובד שכיר אחד. הסקר מקיף את כל המגזר העיסקי לרבות מעסיקים השייכים לענפי הבריאות וענפי החינוך. הסקר אינו כולל את המגזר הציבורי.

מדגם סקר המעסיקים הוצא ממאגר קובץ המעסיקים של המוסד לביטוח לאומי הכולל כ- 153.0 אלף מעסיקים במגזר העסקי. מדגם המעסיקים הוצא כמדגם שכבות על בסיס חלוקה לענפים ולקבוצות גודל העסק בסה"כ כוללת "מפת" הדגימה 88 תאים בחלוקה של 11 ענפים ו- 8 קבוצות גודל.

הנתונים נאספים באמצעות ריאיון טלפוני.

המדגם מקיף כ- 2,500 מעסיקים הנבדקים אחת לרבעון, בסה"כ 4 פעמים בשנה. חברה הנושרת מן המדגם בשל סירוב להמשיך להשתתף בסקר או עקב סגירה או איחוד עם חברה אחרת, מוחלפת בחברה אחרת מאותו תא דגימה.

הגדרות

משרות פנויות - משרה פנויה היא משרה שלא אוישה על-ידי המעסיק ומוכנה לאיזו מיידי על-ידי עובדים מחוץ לחברה של המעסיק. המעסיק צריך לחפש את העובדים בצורה פעילה באמצעות מודעות, חברות כוח-אדם, שירות התעסוקה וכדומה. המשרות יכולות להיות מלאות, חלקיות, זמניות לתקופה קצרה או קבועות.

איזשים - עובדים שנקלטו בעבודה במהלך 30 הימים האחרונים למשרות פנויות. המשרות יכולות להיות מלאות, חלקיות, זמניות לתקופה קצרה או קבועות.

עובדים שנפלטו - עובדים שנפלטו מעבודתם במהלך 30 הימים האחרונים. העזיבה יכולה להיות ביוזמת העובד, ביוזמת המעביד או עקב פרישה טבעית.

מאזן תעסוקה - עובדים שאוישו פחות עובדים שנפלטו.

מחזור תעסוקה - עובדים שאוישו ועוד עובדים שנפלטו.

סקר מעסיקים לעומת סדרות אחרות של ביקוש לעובדים

סדרת נתוני סקר המעסיקים הינה רק אחת מהסדרות המודדות את הביקוש לעובדים במשק. נוספות אליה, סדרת נתוני מודעות דרושים של חברת "מנפאור" וסדרת נתוני דרושים (הזמנות לעובדים) של שירות התעסוקה. סקר המעסיקים מודד בצורה מקיפה יותר את הביקוש לעובדים בהשוואה לסקר מודעות דרושים של חברת מנפאור וכן בהשוואה לנתוני הזמנות לעובדים ממקורות שירות התעסוקה, שכן סקר מעסיקים דוגם את הביקוש הכללי של עסקים לעובדים, לעומת שאר שני המקורות.

החיפוש באמצעות מודעות דרושים (מנפאור) ובאמצעות שירות התעסוקה תלוי במאפייני המשרות המבוקשות ובשכר המוצע במשרות הללו. ככל שאלו יהיו גבוהים יותר, כך יהיו המעסיקים מוכנים להגדיל את עלויות החיפוש ולפרסם מודעות. באופן זה נוצר מצב שקבוצות נרחבות של משלחי-יד ברמות שכר ומיומנות נמוכות (עובדים מקצועיים ולא-מקצועיים) כמעט ואינן מיוצגות באמצעות מודעות דרושים, ואילו בקבוצות אחרות של משלחי-יד דומה הביקוש המוצג על-ידי מודעות דרושים לזה של סקר מעסיקים. לעומת זאת הזמנות לעובדים כפי שמתקבלות בשירות התעסוקה מתמקדות בעובדים ברמת ההשכלה ומיומנות נמוכות יחסית ומציגות תמונת ביקוש חלקית בענפים ובמקצועות בהם קיימים דרישות לעובדים בעלי השכלה ומיומנות גבוהים יותר.

השפעה נוספת על פרסום מודעות דרושים קיימת מצד מחזור העסקים: כאשר ישנה גאות במחזור העסקים תהיה נטייה לפרסום-יתר, ולהפך, בתקופות שפל תרד אינטנסיביות הפרסום.

לוח 1: משרות פנויות ממוצע יומי לפי ענפי כלכלה ראשיים נתונים רבעונים, מנוכי עונתיות¹

שיעור גידול לעומת :		משרות פנויות			
רבעון אשתקד	רבעון קודם	2/05	1/06	2/06	
55.2%	12.3%	28,481	39,359	44,196	סה"כ ללא בניה וחקלאות
913.0%	180.6%	748	2,701	7,579	חקלאות
52.0%	26.9%	5,800	6,947	8,818	תעשייה
-17.6%	-3.3%	13,320	11,342	10,973	בינוי
39.3%	13.3%	4,006	4,922	5,579	מסחר
40.8%	41.8%	4,820	4,785	6,787	שירותי אירוח ואוכל
76.8%	37.7%	2,110	2,710	3,731	תח' אחסנה ותק'
37.3%	-26.5%	557	1,040	765	שירותים פיננסיים
63.2%	13.2%	9,423	13,577	15,374	שירותים עסקיים ²
84.6%	134.0%	331	261	611	חינוך
126.5%	14.2%	1,121	2,223	2,539	שירותי בריאות, רווחה וסעד
-4.3%	28.9%	761	565	728	ש. קהילתיים
45.8%	21.8%	43,514	52,072	63,428	סה"כ כללי

מקור: מינהל מחקר וכלכלה, משרד התמ"ת

(1) סכום סדרות הענפים אינו שווה לסדרות הסה"כ שכן סדרות הסה"כ נוכו עונתית בצורה ישירה. (2) כולל נכסי נדל"ן

לוח 2: איוש משרות ופליטת עובדים לפי ענפי כלכלה ראשיים נתונים רבעוניים¹, מנוכי עונתיות

מאזן תעסוקה			פליטת עובדים			איוש משרות			
2/05	1/06	2/06	2/05	1/06	2/06	2/05	1/06	2/06	
32,022	7,903	17,274	120,190	125,625	128,894	152,212	133,528	146,169	סה"כ ללא בניה וחקלאות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חקלאות
2,472	7,629	1,877	9,175	6,474	11,918	6,703	14,103	13,796	תעשייה
1,186	6,069	3,026	23,451	31,697	22,518	24,638	25,627	25,544	בינוי
1,816	1,290	6,785	20,827	26,294	26,732	22,643	25,004	19,947	מסחר
5,625	5,043	2,599	14,565	21,345	22,435	20,189	26,389	19,836	ש. אירוח ואוכל
7,021	6,707	6,832	15,852	13,275	21,973	22,873	19,982	28,805	תח' ותקשורת ²
613	1,902	551	6,405	8,385	8,726	5,792	6,483	8,175	ש. פיננסים
1,464	1,275	190	2,829	2,238	4,099	4,293	3,513	3,910	ש. עסקיים ³
10,429	6,184	16,126	40,365	31,614	28,770	50,794	37,798	44,896	חינוך
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ש. בריאות ⁴
2,929	960	934	4,299	1,623	2,574	1,370	2,583	1,640	ש. קהילתיים
1,771	369	1,196	6,605	8,022	6,015	8,376	7,653	7,211	סה"כ כללי
10,204	1,377	5,435	5,273	5,064	11,812	15,477	6,442	6,377	
29,181	11,229	13,714	153,988	159,255	171,510	183,170	170,484	185,223	

(1) סכום סדרות הענפים אינו שווה לסדרות הסה"כ שכן סדרות הסה"כ נוכו עונתיות בצורה ישירה (2) כולל : אחסנה (3) כולל נכסי נדל"ן (4) כולל : שירותי רווחה וסעד
מקור : מינהל מחקר וכלכלה, משרד התמ"ת

לוח 3: איוש משרות פליטת עובדים, שיעור הגידול בנתונים רבעוניים מנוכי עונתיות

פליטות		איושים		
שיעור הגידול לעומת		שיעור הגידול לעומת		
רבעון קודם	רבעון אשתקד	רבעון קודם	רבעון אשתקד	
7.2%	2.6%	-4.0%	9.5%	סה"כ ללא בניה וחקלאות
29.9%	84.1%	105.8%	-2.2%	חקלאות
-4.0%	-29.0%	3.7%	-0.3%	תעשייה
28.4%	1.7%	-11.9%	-20.2%	בינוי
54.0%	5.1%	-1.7%	-24.8%	מסחר
38.6%	65.5%	25.9%	44.2%	שירותי אירוח ואוכל
36.2%	4.1%	41.1%	26.1%	תח' אחסנה ותקשורת
44.9%	83.2%	-8.9%	11.3%	שירותים פיננסים
-28.7%	-9.0%	-11.6%	18.8%	שירותים עסקיים
-40.1%	58.6%	19.8%	-36.5%	חינוך
-8.9%	-25.0%	-13.9%	-5.8%	שירותי בריאות ¹
124.0%	133.2%	-58.8%	-1.0%	ש. קהילתיים
11.4%	7.7%	1.1%	8.6%	סה"כ כללי

(1) כולל : שירותי רווחה וסעד
מקור : מינהל מחקר וכלכלה, משרד התמ"ת